

בית המשפט לענייני משפחה במחוז ת"א

בדלתיים סגורות

תמ"ש: 22865-06-11

תאריך: 17.7.2011

בפני: כב' השופט יהורם שקד

המבקשים:

1. א.ג.
 2. א.ג. (קטין)
- ע"י ב"כ עו"ד ללי פרלמן-גלעדי

- נ ג ד -

המשיב:

ע.ג.
ע"י ב"כ עו"ד רות דיין וולפנר

החלטה

העובדות:

1. ביום 15.6.11 הגישה המבקשת כנגד המשיב תביעה למזונות אישה וקטין בן 15 וחצי שנים. בצמוד לכתב התביעה, הגישה המבקשת בקשה לעיכוב יציאתו מן הארץ של המשיב, אשר נעתרתי לה במעמד צד אחד.

2. לאחר שהמשיב הגיש תגובתו, התקיים דיון במעמד הצדדים ובאי כוחם ובו נחקרו הצדדים על תצהיריהם. לאחר ששמעתי את עדויות הצדדים, ולאחר שפניתי לכתבי טענותיהם ולסיכומיהם, נחה דעתי כי יש להורות על ביטול הצו, ואנמק:

3. בסעיף 22 לבקשת המבקשת, תחת הפרק "העילה להגשת הבקשה", נכתב כי:

"יש למבקשת חשש כבד, כי המשיב יצא את הארץ לתקופה ממושכת, מאחר והוא שוהה תקופות ארוכות בחו"ל... וימנע מקיום חובותיו לתשלום מזונות המבקשת והקטין המשותף. כל זאת, כאשר כספי הצדדים ונכסיהם... מצויים בחו"ל הרחק מהישג ידה של המבקשת".

4. ובהמשך:

"באם יצא המשיב מן הארץ וייעדר תקופה ממושכת, עלולה היעדרותו זו לסכל את הליך בירור התביעה, ולהכביד על הליך בירור התביעה ואף לסכל את זכויות המבקשת והקטין לתשלום מזונות...".

5. בהמשך לטענות המבקשת בדבר עבודתו של המשיב בחו"ל ושהייתו הממושכת שם, נטען על ידי המשיב כי הוא 'תושב חוק' ולפיכך יש להתייחס לבקשה כבקשה לעכב את יציאתו מן הארץ של

תושב חוץ. כפי שאראה להלן, לאור עובדותיו של המקרה, אין חשיבות יתרה להיותו או לאי היותו של המבקש תושב חוץ, שכן כך או כך, יש להורות על ביטול הצו.

6. ניכר מכתבי טענותיה של המבקשת, כי מערכת יחסיה עם המשיב הינה "על הנייר בלבד", שכן לטענתה, המשיב בקשר הדוק עם אישה אחרת מזה 3 שנים. המבקשת יודעת לנקוב בשמה של האישה האחרת, במספר תעודת הזהות שלה, ואף צירפה תמונות של המשיב, ושל אותה אישה בהזדמנויות שונות ובמקומות שונים ברחבי העולם. יצוין כי אחת התמונות שצירפה המבקשת הינה תמונה בעלת גוון פורנוגרפי מובהק, שמן הראוי היה שהייתה נמנעת מעיניו של בית המשפט ושל כל מי שנחשף לכתב התביעה.
7. לטענת המשיב, המבקשת תכננה את מהלכיה בקור רוח ובחוסר תום לב. להוכחת האמור, צירף המשיב לתגובתו מסמך בכתב ידה של המבקשת, שזהו לשונו:

*אט לא נטוץ להסכמות
 צו עיכוב יציאה מן הארץ
 תלונה על אלימות
 צווי עיקול וצווי מניעה*

8. בחקירתה הנגדית של המבקשת, הודתה המבקשת כי המסמך נכתב בכתב ידה, ואולם הוסיפה כי הוא תולדה של שיחה עם עו"ד בענייני גירושין. כלומר, אף לשיטתה של המבקשת, כבר בשנת 2004-2005, יחסי הצדדים הגיעו לכדי כך שהיא ביקשה ייעוץ משפטי בעניין נישואי הצדדים.
9. בחקירתה הנגדית לא הכחישה המבקשת כי מזה שנים שבני הזוג, הלכה למעשה, חיים כפרודים וכל אחד חי את חייו. עוד עלה מחקירתה של המבקשת, כי המשיב איננו עובד בארץ אלא בחו"ל, וכאמור, לטענתה, כל רכושם המשותף מצוי בחו"ל, מלבד שני נכסי מקרקעין הרשומים על שם המשיב.
10. בתום חקירות הצדדים, טענה ב"כ המבקשת, כי לבני הזוג דירה בהרצליה השווה 3 מיליון ש"ח, ועליה שעבוד על סך 700,000 ש"ח. לטענת ב"כ המשיב, יתרת השעבוד על הדירה עצמה, הינה כ-300,000 ש"ח בלבד. אם נכונה טענת ב"כ המשיב אזי חלקן של המשיב בדירה עומד על סך של 1.35 מיליון ש"ח ואם נכונה טענת ב"כ המבקשת אזי חלקן של המשיב בדירה זו, עומד על סך של 1.15 מיליון ש"ח.
11. לטענת ב"כ המבקשת, למשיב דירה נוספת בגבעתיים, ואולם הצדדים חלוקים ביניהם בכל הנוגע לשווייה ולהיקף השעבודים הרובצים עליה, אולם, אין ספק כי שווייה של הדירה עולה על היקף השעבוד הרובץ עליה.
12. חשוב להזכיר, כי במסגרת ההליכים המתקיימים בין הצדדים בביהמ"ש זה, הוטלו צווי הגבלה מטעם המבקשת על זכויותיו של המשיב ב-2 הדירות הנ"ל.

דיון:

13. [תקנה 384\(א\) לתקנות סדר הדין האזרחי](#) קובעת כי:

"בית המשפט או הרשם רשאי, בכפוף להוראות סימן א', ליתן צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד המשיב, אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה, כי קיים חשש סביר שהוא עומד לצאת מן הארץ לצמיתות או לתקופה ממושכת, וכי הדבר יכביד באופן ממשי על קיום ההליך או על ביצוע פסק הדין; היה המשיב תושב חוץ, לא יינתן נגדו צו עיכוב יציאה מן הארץ אלא בנסיבות חריגות ומטעמים מיוחדים שיירשמו".

14. אם וככל שעסקינן בתושב חוץ, הרי שההלכה פסוקה היא כי אין לעכב את יציאתו מן הארץ, אלא במקרים מיוחדים, זאת מהטעם שצו עיכוב היציאה עוקר את תושב החוץ מסביבתו הרגילה וממקור פרנסתו ולפיכך נדרשות במקרה כזה נסיבות כבדות משקל המבטלות את ערכו של השיקול הזה. (ע"א 249/69 פרויליך נ' פרויליך, פד"י כג(1) 701, 704).
15. את התשובה **האחת והיחידה** לשאלה מה תחשבנה כנסיבות כבדות משקל המצדיקות את עיכוב יציאתו מהארץ של תושב חוץ ניתן למצוא בפסקי דין רבים וכיניהם בר"ע 199/86, לאמור:
- "לפיכך, יראו כנסיבות מיוחדות המצדיקות הוצאת הצו רק מקרה בו הוא עומד להבריח את נכסיו מן הארץ".**
16. יצויין כי בפרשה אחרת בה נדונה סוגיית עיכוב יציאה מן הארץ כנגד בעל המתגורר דרך קבע בחו"ל וזאת במסגרת של תביעה למזונות, קבע השופט חיים כהן כי **אם אין בפני בית המשפט ראיה שיש לנתבע נכסים בארץ, אין לעכב יציאתו מן הארץ** (בר"ע 212/75 יפה נ' יפה, פד"י ל(1) 333).
17. במקרה דנן, אמנם המשיב עובד דרך קבע בחו"ל, אולם לא הוכח בפניי כי הוא אכן 'תושב חוץ'. למשיב זיקות לישראל, למשיב נכסים בישראל, משפחה בישראל ואף אם עבודתו ועיסוקיו בחו"ל, עדיין נחה דעתי כי אין הוא בגדר תושב חוץ.
18. למרות שאין המשיב בגדר תושב חוץ, לא ניתן להתעלם מכך כי עבודתו בחו"ל וכי הוא שוהה מספר ימים רב בחו"ל. לפיכך, ולאור העובדה כי המשיב הינו תושב ישראל עם זיקות רבות לחו"ל, הרי שיש ליתן לכך את הדעת במסגרת בקשה זו ולא להכביד על המשיב יתר על המידה.
19. כאמור, למבקשת חשש כפול; האחד – כי היעדרותו של המשיב תכביד על בירור התובענה. השנייה – כי היעדרותו תכביד על ביצוע פסק הדין.
- א. **הכבדה על בירור התובענה** – במקרה דנן, הגישה המבקשת תביעה למזונות כנגד המשיב והיעדרותו מדיוני בית המשפט עלולה אך לפגוע בו ולאפשר למבקשת ליטול פסק דין בהיעדר התייצבות. יוצא, איפוא, כי היעדרות המשיב מן הארץ לא תכביד על בירור התובענה, וההיפך הוא הנכון.
- ב. **הכבדה על ביצוע פסק הדין** – אם וככל שהמבקש לא ישוב ארצה, הרי, שלכאורה, הדבר יכביד ביצוע פסק הדין. יחד עם זאת, לאור העובדה כי המבקשת עצמה טענה כי כל רכושו של המשיב בחו"ל, לא ברור כיצד תוכל היא לגבות את דמי המזונות בהיעדר נכסים בישראל.
20. הרעיון העומד מאחורי פסיקות בית המשפט העליון הינו כי צו עיכוב יציאה מן הארץ איננו מטרה העומדת בפני עצמה. צו עיכוב יציאה מן הארץ הינו אמצעי להשגת מטרת הליכי ההוצאה לפועל, מטרת אותן הליכים להביא כבוד נשיא בית המשפט העליון (כתארו אז), השופט אהרון ברק (בעניין של מזונות) לאמור:
- "מטרתם של הליכי ההוצאה לפועל היא לממש את פסק דינו של בית המשפט על ידי ירידה לנכסי החייב, ולא על ידי ירידה לחייו של החייב"** (רע"א 4905/98 גמזו נ' ישעיהו, פד"י נה(3) 347, 360).
21. בע"א 703/70 סומך נ' עוזר, פד"י כד(2) 799, בו בוטל צו עיכוב יציאה מהארץ כנגד תושב זר, קבע בית המשפט העליון כי:
- א. אין מעכבים אדם כדי לאפשר לתובע לנהל מלחמת התשה ולאליץ את הנתבע בסופו של דבר, מתוך ייאוש, לפדות את עצמו מן השבי.

- ב. בית המשפט לא יעשה את המדינה מלכודת בה ייתפס נתבע, אפילו הוא רשע, עד אשר תתברר חבותו והוא יביא מעותיו ממקום מושבו או ימצא לעצמו גואל שישחרר אותו.
- ג. הסיכוי שעוכב יציאה כנגד הבעל, שהינו תושב חוץ, יאלץ אותו בסופו של דבר להיכנע ולהעביר כסף לישראל אינו שיקול לגיטימי לצידוק עיכוב יציאתו מהארץ.
22. אמת הדבר כי הלכה זו ודברים אלו נכתבו בקשר לתושב זר, אולם לאור העובדה כי עבודתו של המשיב מזה שנים רבות הינה בחו"ל, יש ללמוד כי לא בנקל ייעתר בית המשפט לבקשה לעיכוב יציאתו מן הארץ של נתבע שעבודתו ועיסוקיו בחו"ל.
23. זכותו של המשיב לצאת את הארץ, בין לעסקיו ובין לענייניו הפרטיים, הינה זכות חוקתית מהמעלה הראשונה המעוגנת **בסעיף 6(א) לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו**. לאמור:

"כל אדם חופשי לצאת מישראל"

24. לעניין הזכות לצאת את הארץ, קובע פרופ' מיגל דויטש כי:

"חופש התנועה לרבות חופש היציאה מישראל היא אחת מהזכויות האישיות בעלות העוצמה על פי הערכים החברתיים המקובלים אצלנו. ניתן לומר כי היא נופלת בעוצמתה אך במעט מהזכות האישית החזקה ביותר - הזכות לשלמות הגוף".

ראה: מיגל דויטש, "דיני הקניין", עמ' 268.

25. לא למותר לציין כי עוצמתה של הזכות לצאת את הארץ עוברת כחוט השני בפסיקותיו של בית המשפט העליון מאז ומתמיד וביתר שאת לאחר חקיקתו של **חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו** (ע"א 7208/93 וייסגלס נ' וייסגלס, פד"י מח(4) 529).
26. אמנם התביעה דנן הינה תביעה של אשה ושל קטין בן 15.5 שנים, אולם אין בכך בכדי ליתן לבקשה משקל מעבר לכל בקשה אחרת לעיכוב יציאה מן הארץ. אמות המידה לגביית חוב מזונות אינן שונות מאמות מידה לגביית חובות אחרים ואין לבכר הליכי הוצאה לפועל בעניין מזונות על הליכים אחרים, כפי שקובע השופט בר אופיר בספרו, הוצל"פ – הליכים והלכות, עמ' 282, לאמור:

"אמות המידה... בסעיף 14 הן כלליות לכל סוגי החיובים שמבוצעים בהוצל"פ ואין אמות מידה שונות או מקילות יותר כאשר באים להבטיח ביצועו של פסק דין למזונות".

27. אמת הדבר כי הזכות לצאת את הארץ איננה זכות מוחלטת וכי היא נסוגה בפני זכויות חזקות יותר. יחד עם זאת, בהעדר ראיות לכך כי יציאת החייב מן הארץ תביא לאי פרעון החוב, לסיכול ההליך המשפטי או לאי יכולת לגבות את דמי המזונות – ככל שיפסקו – לא יינתן הצו, ובמקרה דנן, לאור הסכמת המשיב להותיר על כנו את צו ההגבלה על נכסיו, נחה דעתי כי יש להסתפק בכך ולהימנע מלדרוש מאת המשיב ערבויות נוספות.

סיכומם של דברים:

28. צר לבית המשפט כי המבקשת עשתה שימוש מהיר מידי בבקשה לעיכוב יציאתו מן הארץ של המשיב, ולדידי ניתן היה להימנע מהגשת בקשה שכותרתה **"בקשה בהולה למתן צו עיכוב יציאה מן הארץ"** (הדגשה לא במקור).

29. התברר כי בין המבקשת לבין המשיב סכסוך ארוך יומין, שהייתו של המשיב בחו"ל הינה על בסיס קבוע והניסיון לצייר את המקרה באופן דרמטי, הינו מיותר.

30. אין בליבי ספק כי בין המשיב לבין המבקשת קיים קשר בעייתי שיש להביא לפתרונו ויפה שעה אחת קודם. יחד עם זאת, הניסיון לנהל מו"מ תחת שוט עיכוב היציאה מן הארץ, הינו ניסיון הנגוע בחוסר תום לב ועל בית המשפט לדחותו ובכך לאפשר לצדדים לנהל מו"מ בדיוק באותו מצב עובדתי שקדם לסכסוך. קרי: ללא עיכוב המשיב מן הארץ, אולם עם צווי הגבלה על רכושו שבישראל, כך שלא יוכל לשנות את היקף זכויותיו ברכוש זה, בדיוק כפי שהיה עובר לפרוץ הסכסוך.

31. לאור כל האמור לעיל, הריני להורות כדלהלן:

א. צו עיכוב היציאה מן הארץ אשר הוצא כנגד המשיב הינו מבוטל, בכפוף להותרת צווי ההגבלה על שני נכסי המקרקעין הנ"ל.

ב. המבקשת תשלם למשיב את הוצאות ההליך בסך של 3,000 ₪.

ג. ב"כ הצדדים רשאים להגיש פסיקתא לחתימתו.

ניתן היום, ט"ו תמוז תשע"א, 17 יולי 2011, בהעדר הצדדים.

יהורם שקד, שופט